

1998. márciusa (3., javított szám)

ULTRA

Kiadogatja a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete -
1066 Budapest, Ó u. 11 I/6; t/f: (36-1)-311-18-55; szarama@freemail.c3.hu

A Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetének alkalmankénti hírlevele

Szerkeszti: Thuróczy Gergely (kreatív kivitelező), nihilobsztát: Péterfi Ferenc (karitatív közeg)

Elnyertük a kis-nagy lét

A tavalyi ('97-es) Phare-mikroprojekten a Szervezet által elnyert majd' 2 millió forint három konkrét cél megvalósítását szolgálja. Az alábbiakban díjnyertes pályázatunk ominózus részleteivel csigázzuk fel az érdeklődést. Ennek értelmében szeretett Szervezetünk 1998-ban vállalja, hogy:

"1. Három kétnapos szemináriumot, illetve találkozót rendez. A szemináriumokon az országban már működő közösségi rádiók munkatársai vitatják meg a közösségi rádiózással kapcsolatos kérdéseket. A találkozón a közösségi rádiózás iránt érdeklődők vesznek majd részt, s számukra meghívott szakemberek fejtik ki, hogy a közösségi rádiózás miben tér el a közszolgálati, illetve kereskedelmi kategóriáktól.

2. A Szervezet többéves tevékenységének tapasztalatait összegző kiadványt jelentet meg és eljuttatja a döntéshozókhoz, illetve a plurális társadalom felépítésén fáradozó személyekhez és intézményekhez.

3. A Szervezet tevékenységének népszerűsítése érdekében kiadványokat készít és terjeszt a hallgatók és a vállalkozói szféra körében."

Aki tehát a fenti emberbarát célok megvalósítását magáénak vallja, kérjük, legyen oly jó, és a gyakorlatban is vegyen részt megvalósításukban. Amúgy az 1. pontban említett találkozók megrendezésével veszi kezdetét az akcióprogram, így elsőbben 1998. március 20. és 22. között Kunbáonyban jön létre egy összejevetel.

Bennünket érintő jogszabályok (aki tud még, szóljon!):

1. A Szerzői Jogvédő Hivatal közleménye ... művek előadásáról, ... szerzői jogdíjakról; in: "Magyar Közlöny" 1995/116. szám, p. 7210

2. 1996. évi I. törvény a rádiózásról és a televíziózásról (Médiatörvény, Mtv); in: "Magyar Közlöny", 1996/3. szám, p. 97; in: "Művelődési Közlöny", 1996/4. szám, p. 130

3. A műsorszolgáltatási szerződések általános pályázati feltételei (ÁPF); in: "Művelődési Közlöny", 1996/20. szám, p. 1085

4. A közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter 6/1997. (IV. 22.) KHVM rendelete a frekvencialekötés és -használat díjáról; in: "Magyar Közlöny", 1997/34. szám, p. 2257

5. Az ORTT 184/1997. (VII. 24.) számú határozata az 1996. évi I. tv. (Mtv) hatályba lépése előtt kiadott, dátumszerűen meghatározott ideig szóló stúdióengedélyek jogosultjainak jogi helyzetéről; in: "Művelődési Közlöny", 1997/25. szám, p. 3253

6. Az ORTT 213/1997. (IX. 25.) számú határozata a nem nyereségérdekeltség feltételeinek való megfelelésről; in: "Művelődési Közlöny", 1997/31. szám, p. 3470

Tagrágyóhírek

Újabb, ezúttal végleges drótpostacímmel gazdagodott szeretett Szervezetünk (mely szabad, rádiós, magyar): szarama@freemail.c3.hu

Kunszentmiklóson is fölmerült az ötlete egy közösségi rádió létrehozásának (a helyi gimnázium és a művelődési ház fogna össze). Aki tud hasonló kezdeményezésről, kérjük jelezze a Szervezetnél.

1997. telén végre sikerült nyélbe ütni az évek óta húzódó elszámoltatásokat. A Szervezet könyvelőjének vezetésével átvilágításra került a SZARÁMASZER mintegy ötéves gazdálkodása, s a tagtársakhoz kihelyezett tárgyi és anyagi formában megnyilvánuló támogatásokról szóló elszámolások lassan csordogálnak is a Szervezet budapesti központjába. Azonban az el nem számoló tagtársakkal szembeni jogi lépéskonzekvenciák megtételéhez is megtörténtek az előkészületek.

Szomorú hagyományt teremtettek illetéktelen látogatók Derecskén. A Berettyó Rádió fiókvállalatát, a Tandem Rádiót sorrendben immáron másodszor rabolták ki, mondhatni a hatóság szeme láttára.

Tavaly a Civil Rádió mintegy 64.000 Ft-ban részesült hallgatói révén az "adó 1%"-akció következtében.

Civilék is próbálkoznak PR-tevékenységük felfuttatásával, ennek érdekében a novemberi első rendezvény után - mely akkor nullszaldósra sikeredett - sort kerítettek március 7-én a Civil Rádió

Második Diszkrét Bá(l)jára. A népzene és jazzt játszó együttesek ingyenes fellépésükkel támogatták a rádiót, ám a Nőnap előestéjén a remek hangulatú koncertfolyam sajna enyhe gazdasági buktára sikeredett.

Február 1-e óta rendszeresen hangzanak el - naponta kétszer - civil hírek a Civil Rádióban. Megjegyzendő, hogy igencsak nehéz beszerezni az ehhez szükséges alapanyagot, pedig '97-ben két kurzust is szervezett a cég e témában, ám a civil szférának még sokáig meg kell küzdenie a nagy médiákok iránta "megnyilvánuló" közönyével. A tervek között szerepel, hogy idővel az internetre is fölkerül a termés, amit majd sokan elolvasnak, sőt, hozzá is írnak, s így lassan majd egy szép mozgalommá nővi ki magát a nemes kezdeményezés.

Végeláthatatlan sorban sorjáznak a FIKSZ Rádió kiadványai. A "Havi FIKSZ" elvben havi rendszerességgel jelenik meg, benne leginkább a főszerkesztő, Cs. Kádár Péter tanulmányai olvashatók - a magyar médiaugar parlagi helyzetének elemzése szinte kimeríthetetlen témagazdagsággal látja el a termékeny szerzőt. A "FIKSZ Füzetek" egyes számai (nevezetesen: három) a közösségi rádió arculata jelentőségétől a technikai csínokig és bínokig mindennel foglalkozik, beleértve a finánciókét is. Idén várható a FIKSZ Egyesület és a FIKSZ Rádió hétéves történetét összefoglaló "FIKSZtori" c. könyv megjelenése, többszáz példányban - mindez a Phare támogatásával.

A FIKSZ Rádiót működtető FIKSZ Egyesület a "ha csak a századrészt viszonzhatnám annak, amit értünk tesz a hallgató" felkiáltás jegyében mintegy 170.000 Ft bevételre tett szert a személyi

jövedelemadó 1%-ának felajánlása jóvoltából 1997-ben.

A FIKSZ Rádió jelentős vérvesztéséget szenvedett el a nyár folyamán, amikor is tucatnyi emberétől vált meg egyszerre. A rádió koncepciójába nem illeszkedő, távozásra felkért néhány műsorkészítőt jóval több, velük szolidarizáló munkatárs követte, melyek pótlása szerencsére hamarosan megoldódott. Ám hogy valami rosszat is mondjunk a távozókról: valamelyikük lelkén szárad a rádió felbecsülhetetlen értékét képező vendégkönyvnek eltulajdonítása, mely a FIKSZ két és fél éves történetének leghitelesebb tanúja.

Fájdalomtól görbült füllel búcsúzott február végén eddigi főszerkesztőjétől a FIKSZ Rádió: sokéves, áldozatoktól hemzsegő munkáját vezetőként befejezve Cs. Kádár Péter Kalmár Gabriellának adta át a stafétabotot. Gabi a vezérváltásra áldását adó, s a FIKSZ Rádió stúdióengedélyét birtokló FIKSZ Egyesület alapító tagja, amúgy szabadúszó, a királyi magyar televízió munkatársa.

Ismét új helyre költözött a pécsi Publikum Rádió. A sorrendben harmadik stúdió egy kollégiumban található, melynek - vgy. nosztalg. köv. a szerk. - tetejéről sugárzott valaha a rádió "jogelődje", az akkor még Szubjektív névre hallgató pécsi kalóz. Az új hely "előnye": az antenna talppontja oly magasra került, hogy a megnövekedett vételkörzetet egy spéci visszafogó ketyerével kell csökkenteni a HIF parancsára. Ámbátor jelenleg (1998. februárjában) nemigen élvezhetik e csodakészülék áldásait a hallgatók, mivelhogy hetek óta szünetel az adás - mindez a költözködés bürokratikus vonzományainak tudható be. Lapkészülte közben érkezett a hír, hogy négyheti ácsorgás után március elején ismét beindult az adás, a megszokott színvonalon és

mennyiségben, azaz napi 5 órában (19.00-24.00).

Soha nem látott lehetőségek nyílnak meg Pécsen a Publikum Rádió előtt, ui. a rádiót üzemeltető Publikum Egyesület tagjai közé fogadta a Pécsi Egyetemi Szövetséget. Ez utóbbi formáció bábáskodik a Mecsekoldalban folyamatban lévő 2 egyetem (orvosi + egyéb) integrációjánál. Az eredetileg egyetemista (nem egyetemi!) rádióknak induló Publikum (akkor még Ex-Szubjektív) most aztán végre kiélheti a felsőoktatás iránt érzett vonzalmát, hogy mást ne mondjunk, újabban a diákság mellett egyetemi oktatók is beszálltak a műsorkészítők népes táborába.

Értesüléseink szerint Szajkó tagtárs (az egykori Berzsenyi Gimnázium iskolarádiójából kinőtt, s azóta sem sugárzó, ám néhány ideiglenes adással azért büszkélkedhető médium) is sikerrel pályázott a Phare-nál. Terveik szerint az elnyert 2 millióból egy országosan terjesztett, iskolarádióknak szánt kazettaküldő szolgálatot indítanak be.

Új főszerkesztője van a nyugati végeken működő Szombathelyi Közösségi Rádióknak - Rozán Eszter.

Jó hír, hogy a tavaly ismeretlen tettesek által elloptott sztereókódot a Szervezet hathatós segítségével máris sikerült pótolnia a SZÓKÖZnek. Tulajdonképpen ide kapcsolódik az a hír is, hogy Szombathelyi tagtársaink így újabban a BBC és az Amerika Hangja átvett adásait is sztereóban sugározzák szerte-széjjel.

A Phare-támogatásnak köszönhetően üzemelte be (kezdetben kemény 50 példányban!) hírlevelét a debreceni Szóla Rádió. Az "egy lap, az már két oldal"

szellemében készült kiadványka 4 lapszáma ismeretes eleddig az "Ultra" kibővített szerkesztőbizottsága előtt.

Az olyannyira szorgalmazott egymás felé mozdulás pregnáns példája esett meg 2 tagrádiókkal 1997. október 23-án, amikor is Civilék debreceni otthonukban látogatták meg a házigazda Szóla Rádiót. A forradalmian új kezdeményezés remélhetőleg számos követőre lel imádott Szervezetünk közösködésre vágyó tagtársainak részéről.

Töretlenül folytatja pályafutásának sikersorozatát a Tilos Rádió: jóformán nincs hét nyereséget termelő party nélkül (divatos pesti szórakozóhelyek versengenek a médium kegyeiért). Az idei éveleji maraton (ez a hallgatói zsebek megcsapolására célzó éterbeli koldulás eufemizált megnevezése) pedig cirka egymillió forint tiszta hasznot hozott a cég konyhájára. Imígyen a tanulság: a jövő évezred immáron köztünk létező rádiója valóban elérte, hogy a hallgatói tartsák el.

De hogy a rudat is rájárassuk tagtársunkra: értesüléseink szerint az ORTT élénket érdeklődik a Tilos egyik reggeli műsora iránt, melyben a felajzott műsorvezetők azzal dobálták a köztudatot, hogy (szinte egyidőben a Fehér Házban terítékre került szexbotrányal!) olyan betelefonáló nőnemű hallgatók jelentkezését várták, akik a jelenlegi magyar miniszterelnökkel üzött orális szexben való jártassággal büszkélkedhetnek (magyarán: csörögjön ide az a csaj, aki már leszopta a horngyulát).

Az idei 29. Magyar Játékfilmszemle egyik döntős versenyalkotása a Tilosról forgatott "Kolorlokál" c. dokumentumfilm (állítólag valami díjat is nyert). A rendező, Domokos János mellett érdemes megemlíteni, hogy a

film írója az a Csejdy András, aki a "mellesleg" azzal is büszkélkedhet, hogy a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetének alapító tagja.

A Tilos élenjáró sztahanovistákhoz illően immáron napi 24 órában nyomatja magát az interneten real audióban: a nap felét az este 10-től reggel 10-ig tartó műsor tölti ki, míg a fennmaradó 12 órában (mialatt az éterben a FIKSZ ill. a Civil szól 98 MHz-en) az előző 12 óra adása hallható (magyarán: egymás után kétszer is el lehet merülni benne). A cím: <http://www.datanet.hu/cgi-bin/datanet/ram/tilos.ra>

A már annak idején is meglehetősen sajtóvisszhang-dúskálásban leledző Tilos újabb botrányal írta be magát a szabad rádiózás történetébe: történt, hogy az egyik decemberi reggeli adásba vallási megszállottak rontottak, s ott-tartózkodásuk rövid ideje alatt az éter nyilvánosságához is szólhattak. Az ügynél már csak az elhangzottak voltak zavarosabbak...

Két új taggal gazdagodott Szervezetünk a legutóbbi "Ultra" megjelenése óta. Imáron magunk közt üdvözölhetjük az őriszentpéteri Triangulumot (Őri Alapítvány), ill. a budapesti székhelyű Média az Emberért Alapítványt (ez utóbbi a Humanista Mozgalom egyik "leányvállalata"). Mindkét tagtárs egyelőre csak tervezi az éterbe kerülést.

Melegszívű forróság öntötte el a SZARÁMASZER titoknokát az évvégi ünnepekkor, ugyanis mind a Rádió Derecske, mind pedig az Új Rádió Esztergom egy-egy képeslappal köszöntötte a Szervezetet. Csokorra való

idézet: "Kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új évet kíván", valamint: "Boldog, békés ünnepeket!"

Egyébek

A FIKSZ Rádió egyik munkatársa szerkeszti a "Pesti Éter" c. virtuális szakmai folyóiratot, melyben - nevével ellentétben - a vidéki rádiózásról is szó esik. Koordinátái a következők:

PESTI ÉTER - a magyar médiavilág folyóirata
emc.elte.hu/~hargitai/pesti

Nyilvános levelek a Pesti Éterbe:
eter@emc.elte.hu

Magánlevelek a szerkesztőnek:
hargitai@emc.elte.hu (Hargitai Henrik)

Feliratkozás/lemondás:
eter-request@emc.elte.hu, subscribe/unsubscribe

Levélposta:
 1136 Budapest Hegedűs Gyula u. 8. (Kérlek, ne telefonálj!)

Lapzárta után érkezett:

Február 27-én az Országos Rádió és Televízió Testületnél, annak elnökénél járt a SZARÁMASZER két ügyvezetője, Péterfi Ferenc és Simó György.

Az ismerkedésen, a Szervezet bemutatásán túl annak hangsúlyozására törekedtünk, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás kapcsán milyen jelentős érdeme lehet Magyarországnak abban, hogy ez a - polgári demokráciákban már évtizedek óta preferált - rádiózási forma megtalálható az itthoni médiastruktúrában is.

Szóba került, hogy a különféle szabályozási formák - pályázati feltételek, a nem nyereségérdekeltség minősítése, illetve a Műsorszolgáltatási Alapra vonatkozó rendeletek nem kedveznek a mi szervezeti körülményeinknek.

Felmerült, hogy a fenti problémás ügyekben juttassuk el a Testülethez kidolgozva az álláspontunkat. Révész T. Mihály, a Testület elnöke megígérte, hogy megismerteti azokat az ORTT többi tagjával is.

Utóbb egy projekt kidolgozását határoztuk el, amelynek során a SZARÁMASZER az ORTT-vel összefogva országos körű feltárást végezne arról, hogy hol és mennyi rádióindítási akarat, terv formálódik ezekben a hónapokban. (Simó György vállalta ennek a projekttervnek a megfogalmazását.) Ez a kataszter a mi szervezetünk számára is fontos feladatokat jelölne meg, és az ORTT is realisabb képet kapna az országos helyzetről.

Péterfi Ferenc